

Tannhelsepolitikk anno 2025 – Stortingsvalg 25–29

Med Arendalsuka bak oss og under fire uker igjen til stortingsvalget, har de fleste partiene løftet frem sine viktigste politiske saker. Men vil tannhelsepolitikken spille en avgjørende rolle i årets valg?

CHRISTIAN POLLOCK FJELLSTAD, SPESIALRÅDGIVER – POLITIKK OG KOMMUNIKASJON NTF

MDG hadde ikke ved trykking ferdigstilt forside til programmet sitt.

Helse har i en årrekke vært blant de tre mest prioriterte politiske områdene. Tannhelse ble for alvor aktualisert i stortingsvalget 2021, noe som førte til økt oppmerksomhet både på den offentlige og private tannhelsetjenesten i perioden 2021–2025. Nær 1,5 milliarder kroner er tilført Den offentlige tannhelsetjenesten via statsbudsjettet, og Tannhelseutvalget har levert en NOU som skal danne grunnlaget for en stortingsmelding i kommende periode.

Hvorvidt tannhelse blir avgjørende for valget i 2025, er usikkert. Som et mindre helsepolitisk område kan man

håpe at det i det minste får like stor oppmerksomhet som i 2021. Men hva mener egentlig partiene?

Tannhelse er helse – på vei mot en universell ordning?

Erkjennelsen av at «tannhelse er helse» har gradvis fått fotfeste i politikken. Flere partiprogrammer berører temaet, men med ulikt ambisjonsnivå. Rødt og SV går lengst og ønsker å likestille tannhelsetjenester med øvrige helsetjenester. Arbeiderpartiet vil «gradvis utvide det offentlige ansvaret for tannhelsetjenester med mål om universell tannhelsehjelp».

Rødt, Senterpartiet, MDG og KrF ønsker ulike former for universelle ordninger, som egenandelskort, frikort eller helserefusjonsordninger. Venstre, Høyre og Frp nevner derimot ikke universell tannhelse i sine programmer.

Gruppetenkning dominerer fortsatt

Selv om flere partier ønsker en utvidet offentlig tjeneste, er det fortsatt bestemte grupper som prioriteres. Høyre har den mest overordnede tilnærmingen og vil sikre at «de som trenger det mest, får nødvendig behandling i Den offentlige tannhelsetjenesten».

Den mest overordnede politikken er det Høyre som står for, som med sin eneste valgkampsak på tannhelseområdet vil «ha en god tannhelsetjeneste, der de som trenger det mest, får tilbud om nødvendig behandling i Den offentlige tannhelsetjenesten».

Høyre har som mål å samarbeide med de tre andre partiene på ikke-sosialistisk side og vil møte krav om å prioritere tilgang til tannbehandling for økonomisk og sosialt vanskeligstilte (KrF og Frp), styrke TOO-tilbudet (KrF), sikre eldre, pensjonister og brukere av hjemmesykepleie et godt tannhelsetilbud (Venstre og Frp) og redusere egenandelen for nødvendig tannregulering av barn (Frp).

Tannregulering er også en sak på venstresiden i politikken og Rødt, SV og Ap har et punkt med i sine programmer på dette. Ellers er disse partiene, sammen med Sp, enige om å satse videre på de unge (opp til både 18 og 20 år), og SV og Sp vil utvide «21-28 år»-ordningen. Der Rødt vil sikre retten til tannbehandling i narkose for de som trenger det, vil Ap prioritere akuttbehandling og oppfølging av eldre.

Offentlig vs. privat tannhelsetjeneste

Utvidelse av rettigheter og bevilgninger er én ting – organiseringen av tjenesten er en annen. Her går skillet tydelig mellom høyre- og venstresiden.

Der KrF og Venstre er tydelige på behovet for samarbeid mellom offentlig og privat sektor ønsker Rødt og SV derimot å styrke Den offentlige tannhelsetjenesten og redusere avhengigheten av private aktører, særlig kjedene. De ønsker også prisregulering og, særlig SV, en kontroll med etablering og behandling.

Sp vil beholde fylkeskommunenes ansvar for en desentralisert tjeneste.

Forebygging

Kun to partier har tydelige oppstrømstiltak i form av forebygging. Ap er det eneste som eksplisitt nevner forebygging som satsingsområde, mens Rødt fremmer, under tannhelsekapitlet, en «sunn skatteveksling» og foreslår å kutte moms på norskprodusert frukt og grønt for å fremme et sunt kosthold.

Godt valg!

Som den største aktøren innen tannhelsepolitikk har NTF meninger om mye og deltar aktivt i samfunnsdebatten, fra sak til sak. Samtidig er NTF partipolitisk nøytral og tar ikke stilling i stortingsvalg. Mange medlemmer og tillitsvalgte er engasjert i ulike partier og kjemper for sin politikk – men alle har nok det til felles at de ønsker det beste for tannleger og pasienter.

NTF ønsker alle medlemmer og tillitsvalgte et riktig godt valg!

